הרבנות הראשית נגד בתי הדין הרבניים

מי שהיה עוזר הרב הראשי לצה"ל, סא"ל (מיל.) הרב אבשלום קציר, ומאוחר יותר נבחר לכהן כרב אל-על, ובזכותו איש לא ערער על כשרות המזון בחברה הן בארץ והן בחו"ל, פוטר כזכור מתפקידו בנסיבות תמוהות מאוד, שריח פוליטי חרוך נדף מהן.

מועצת הרבנות הראשית, בישיבתה ביום י"ד אייר תשס"ז, קיבלה החלטה לפיה: "המועצה עומדת על כך שהרב קציר יוחזר לאלתר וללא דיחוי למשרתו, תפקידו ומעמדו כנתן כשרות ואחראי לכשרות במטוסי אל-על". מועצת הרבנות הראשית בהחלטותיה תודיעה על העברת הטיפול בפיטוריו של הרב קציר לידיו הנאמנות של הראשון לציון, הרב הראשי שלמה עמאר שליט"א.

בפגישה עם הרב עמאר פירט הרב קציר את השתלשלות הדברים עד לפיטוריו, והראשון לציון התבטא בחריפות רבה נגד המהלך החד-צדדי של חברת אל-על.

על אף ההחלטות מועצת הרבנות הראשית, הודיע הרב יוזה מצגר על מינויו של הרב יחזן חיות אהרון, מי שהיה אחראי על שירות לקוחות למגזר החרדי, במקומו של הרב קציר. כל זאת ללא הסכמתו של הרב קציר ולמרות שמועצת הרבנות הראשית לא חזרה בה מהחלטתה החד-משמעית, כי על אל-על להחזיר את הרב קציר לכהונתו.

משתמע כל דרכי הבירורים והשתדלויות, החליט הרב קציר, מפני כבודה של מועצת הרבנות הראשית, להביא את הפרשה כולה לדיון ובירור בבית הדין הרבני האזורי בירושלים. לצורך כך שכר את שירותיו של המשפטן רב המוניטין, עו"ד הרב ד"ר חיים שיין, וזה הגיש כתב תביעה נגד הרב יעקב סבג, ראש אגף הכשרות הארצי ברבנות הראשית.

בהתביעה בתמציתה: "כב' בית הדין מתבקש להורות לנתבע (הרב יעקב סבג) שלא ליתן הכשר ולא להכיר בכשרות המוזן בחברת אל-על, אלא זה שיינתן בפיקוחו והשגחתו של התובע קרי: הרב אבשלום קציר. כמו כן להורות לנתבע, שלא לאשר כל מינוי של רב אחר כרב מכשיר בחברת אל-על במקומו של התובע. ועוד: לקבוע ולפרסם, כי בהיעדר פיקוח נאות על הכשרות בחברת אל-על, בהיעדר רב מכשיר מוסמך - אין להכיר בכשרות המזון בחברת אל-על".

והנה, בד' אדר ב' התשס"ח, שלח היועץ המשפטי של הרבנות הראשית לישראל, עו"ד שמעון אולמן, מכתב לבית הדין הרבני האזורי בירושלים בעניין תביעתו של הרב קציר. עיניני קוראות והלב מסרב להאמין כי אכן כך כתב נציג הרבנות הראשית: "בקשה למחיקה על הסף. הרב יעקב סבג, ראש אגף הכשרות ברבנות הראשית לישראל, הינו עובד מדינה וחלות עליו הוראות התקשי"ר, ובתור שכזה על הענין להידון במסגרת בתי המשפט האזרחיים. על התביעה במתכונתה הנוכחית לדרת מהפרק, מכוח היעדר סמכות לבית הדין לדון בה, כמצוות על-ידי פרקליט המדינה והיועץ המשפטי לממשלה".

הרב אבשלום קציר, באמצעות עורך-דינו הרב חיים שיין, הזדרז להגיב על מכתבו של עו"ד אולמן לאמור: "כב' בית הדין מתבקש לקבוע כי תגובת הנתבע הנה השתמטות מלהופיע בפני בית הדין וכי השתמטות זו מהווה פגיעה חמורה במערכת השיפוט הרבני במדינת ישראל על-ידי מי שאמור להגן על כב' הדיינים בישראל".

ולהלן כותב הרב ד"ר חיים שיין: "טענת המבקש לחוסר סמכות מבטאת פגיעה קשה במעמד כב' בית הדין הרבני. טענה לחוסר סמכות על-ידי מועצת הרבנות הראשית ומי שפועל על-ידה ומטעמה, מעבירה מסר כי אין ליהודי שומר מצוות ערכאה דתית ראויה אליה יש לפנות בעת צורך לפסיקה הלכתית בנושאים דתיים והלכתיים. מופלא בעינינו הכיצד מי שפועל בשמה ומטעמה של הרבנות הראשית קושר קשר של שותפות עם בית המשפט הגבוה לצדק בשלילת סמכות בתי הדין הרבניים לדון כבוררים".

דייני בית הדין בירושלים שבפניהם הוגשה התביעה של הרב קציר לא טמנו ידיהם בצלחת. כותבים הדיינים אברהם כלאב (אב"ד) מרדכי טולידנו ומ. מאזוז: " ... והנה היועץ המשפטי של הרבנות הראשית כותב לבית הדין שיש לבטל התביעה על הסף. כיוון שהרבנות הראשית אינה כפופה לבית הדין הרבני אלא לערכאות משפטיות של המדינה. ואנו תמהים, אם אכן יצא מכתב כזה מיועץ משפטי של הרבנות הראשית שהצהיר שאין לבית הדין האזורי סמכות לדון בדין תורה כראוי, אוי לאוזניים שכך שומעות, מבחינת קדצן בנסיעות וכריתת הענף שהרבנות יושבת עליו, ואם אנו לא נביר בעצמנו ונהיה בעינינו כתגבים, כן היינו בעיניהם וכדי ביזיון וקצף".

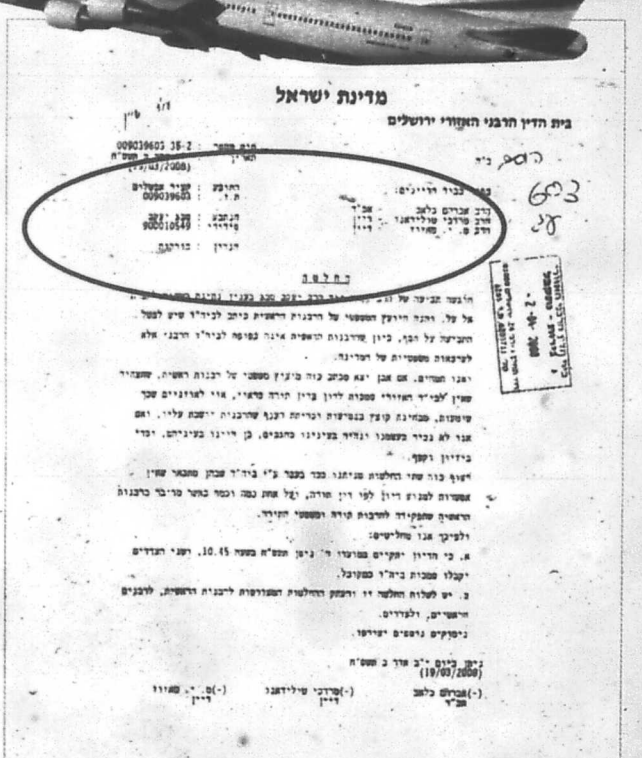
בית הדין צירף-שתי החלטות שניתנו בעבר ולפיהן אין אפשרות למנוע דיון לפי דין תורה ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר ברבנות הראשית שתפקידה להרבות תורה ומשפטי התורה.

בית הדין זימן את הצדדים לדיון שאמור היה להתקיים בה' בניסן התשס"ח "ושני הצדדים יקבלו סמכות בית הדין כמקובל".

בה' בניסן לא נערך דיון בפני בית הדין הרבני האזורי, משום מסמך שנכתב לפני שנים רבות, את המסמך כתב מנהל מחלקת בתי הדין, הרב דב כ"ץ, האומר כי כל תביעה נגד רבנים לא תידון בבית דין רבני אלא במועצת הרבנות הראשית.

עתה ממתין הרב קציר לדיון בעניינו בפני מועצת הרבנות הראשית.

מדינת ישראל

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

מחווה לפרופ' טויטו

סדרת הספרים עיוני מקרא ופרשנות מפרסומי המחלקה לתנ"ך של אוניברסיטת בר-אילן חובקת אוצר בלום של מאמרי הגות ומחקר על מקרא, פרשנותו ומפרשיו.

כל כרך חדש היוצא לאור מתקבל בשמחה אצל קהל חובבי התנ"ך. באקדמיה ומחוצה לה. והנה זכינו להוציאה לאור על-ידי אוניברסיטת בר-אילן ובמכללת אורות ישראל (הרב פרופ' נריה גוטל) של הכרך השמיני בסדרה בעריכת שמואל ורגון, פרופ' עמוס פריש והרב ד"ר משה רחימי. הכרך הוגש כמנחת ידידות והוקרה לאישיות מיוחדת במינה לפרופ' אלעזר טויטו נ"י.

פרופ' טויטו הוא אחד מבכירי החוקרים בעולם בתחום הפרשנות היהודית למקרא. מחקריו על פרשנותם של רש"י ושל רשב"ם, נעשו נדבך הכרחי בכל מקרא רציני בפרשנות המקרא. כמו כן חקר בהרחבה את דרכו הפרשנית של רבי חיים בן עטר, בעל "אור החיים" הקדוש ואת שיטתו של המלבי"ם.

מה שמייחד את פרופ' טויטו הוא אישיותו המלבבת והקורנת המשלבת תורה עם דרך ארץ, נעימות השיח עם הקפדנות המדעית של החוקר, אמונה ויראת שמים עם חירות אינטלקטואלית ומעל לכל עוזה מופלגת השמורה לענקי הרוח האמיתיים.